USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/324

ze dne 18. října 2022

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2020, oddíl VI – Evropský hospodářský a sociální výbor

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2020, oddíl VI – Evropský hospodářský a sociální výbor,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na druhou zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0238/2022),

A. vzhledem k tomu, že podle článku 13 Smlouvy o Evropské unii jedná každý orgán v mezích působnosti svěřené mu Smlouvami a v souladu s postupy, podmínkami a cíli v nich stanovenými a orgány mezi sebou loajálně spolupracují;

B. vzhledem k tomu, že všechny orgány Unie by měly jít příkladem v bezúhonnosti, transparentnosti a plné odpovědnosti vůči občanům Unie, pokud jde o využívání finančních prostředků, které jim byly jako orgánům Unie svěřeny;

Rozpočtové a finanční řízení

1. opakuje své připomínky týkající se „příspěvku na spolufinancování IT pro členy“, který poskytuje každému členovi roční příspěvek na IT ve výši 3 000 EUR (5 000 EUR v roce 2020 v rámci jednorázového navýšení v souvislosti s opatřeními zavedenými v důsledku pandemie COVID-19); žádá Evropský hospodářský a sociální výbor (dále jen „Výbor“), aby přehodnotil výši příspěvku na výdaje související s informačními technologiemi a jeho povahu s cílem přejít od paušálního příspěvku k platbě na základě skutečných a odůvodněných nákladů;

2. připomíná, že předsednictvo Výboru přijalo v důsledku pandemie COVID-19 dočasné rozhodnutí, které umožnilo členům Výboru nárokovat si obvyklý příspěvek na pobyt za účast na schůzích Výboru na dálku, aby byl členům kompenzován čas strávený plněním jejich povinností a související administrativní náklady v případech, kdy člen nemohl cestovat do Bruselu; je si vědom toho, že později byl Radě předložen strukturální návrh na zvláštní příspěvek za účast na schůzích na dálku, který Rada v červnu 2021 přijala; uznává, že veškeré nové postupy odměňování vyžadují schválení prostřednictvím rozhodnutí Rady, a proto znovu vyzývá Výbor, aby navrhl spravedlivé a přiměřené odměny pro členy, s nimiž by Rada mohla vyjádřit svůj souhlas;

Vnitřní řízení, výkonnost, vnitřní kontrola

3. chápe dopad, který měla pandemie COVID-19 na činnost orgánů Unie, včetně krátkých lhůt pro přijímání nových právních předpisů, a tedy i pro vydávání stanovisek poradních výborů; připomíná, že Výbor přijal před schválením svého pozměněného postupu 13 stanovisek v reakci na žádosti o vypracování stanoviska v zájmu zajištění účinného a včasného příspěvku k reakci Unie na pandemii COVID-19; je si vědom toho, že Výbor sleduje dodržování institucionálních lhůt stanovených pro jeho stanoviska a že na základě zprávy o interním auditu z roku 2019 byla přijata ad hoc opatření; naléhavě žádá Výbor, aby o těchto opatřeních a dalších možných krocích v tomto ohledu podal zprávu; připomíná svá doporučení uvedená v předchozích usneseních o udělení absolutoria týkající se posílení interinstitucionální spolupráce, a tím i dopadu práce Výboru; dále připomíná své doporučení, aby Výbor provedl kvalitativní posouzení dopadu svých stanovisek; uznává, že je důležité zachovat Výbor jako silný poradní orgán umožňující dialog mezi sociálními partnery, zejména zaměstnavateli, zaměstnanci a zástupci různých dalších zájmů;

4. znovu vyjadřuje své znepokojení nad skutečností, že rozhodnutí Výboru č. 078/21 neposkytuje pokyny, jak rozlišit, v jakých situacích by měla být konzultována právní služba, a vyzývá Výbor, aby tuto konzultaci učinil povinnou přinejmenším u všech rozhodnutí, která pro Výbor znamenají právní riziko; připomíná, že právní službě musí být poskytnuty dostatečné zdroje a nezbytný mandát, aby mohla úspěšné plnit své úkoly v zájmu Výboru, a to s ohledem na její průřezovou úlohu a nedostatečnou velikost;

Lidské zdroje, rovnost a dobré pracovní podmínky zaměstnanců

5. vítá akční plán pro nábor a udržení zaměstnanců, který vypracovalo ředitelství pro lidské zdroje a finance Výboru a byl schválen v říjnu 2021, a budoucí revizi politiky mobility Výboru; vyzývá Výbor, aby při provádění tohoto akčního plánu a přezkumu politiky mobility zajistil nezbytné zapojení zástupců zaměstnanců; vítá účast Výboru v interinstitucionální pracovní skupině zřízené za účelem řešení problémů vyplývajících z omezeného počtu kandidátů a nedostatku rezervních seznamů úspěšných kandidátů z otevřených výběrových řízení;

6. bere na vědomí, že plán pracovních míst Výboru utrpěl ve srovnání s rokem 2013 snížení o 7,98 % (a došlo tak k překročení 5 % cíle stanoveného Komisí), což má zjevně negativní dopad na poměr pracovní zátěže a zdrojů, a tedy i na dobré pracovní podmínky zaměstnanců; vítá rozhodnutí požádat o externí audit, který by porovnal, jaký je vztah mezi lidskými zdroji, které jsou k dispozici, a pracovní zátěží, včetně atraktivity Výboru jako zaměstnavatele a souladu mezi vývojem činností a dostupných zdrojů; žádá Výbor, aby zajistil soulad mezi tímto auditem a akčním plánem pro nábor a udržení zaměstnanců; je přesvědčen, že tento audit by měl zahrnovat konkrétní analýzu situací, na které Parlament již dříve upozorňoval (např. vedoucí pracovníci, kteří jsou „ze služebních důvodů“ na dočasných nebo zdvojených pracovních místech, a místa obsazená po uplynutí lhůty pro mobilitu), a veškerých dalších rozhodnutí v oblasti lidských zdrojů, která mají vliv na přidělování zaměstnanců; vyzývá Výbor, aby informoval Parlament o výsledcích a opatřeních přijatých v návaznosti na doporučení, která vyplynou z auditu;

7. bere na vědomí, že nové rozhodnutí o práci na dálku a pružné pracovní době, přijaté v dubnu 2022, bylo připraveno v rámci společného postupu s Výborem regionů s cílem vytvořit pro zaměstnance moderní a flexibilní pracovní podmínky, které budou zaměřené na výstupy; vítá přípravu nové strategie a akčního plánu pro rozmanitost a inkluzi; podporuje, aby obě opatření zahrnovala zapojení pracovníka Výboru pro rovné příležitosti a vycházela z poznatků získaných během krize způsobené onemocněním COVID-19 a zlepšení zavedených v této době;

8. bere na vědomí probíhající úvahy o nových opatřeních na podporu přístupu žen k vedoucím funkcím, jako jsou střední manažerské funkce pod úrovní vedoucího oddělení, a praktické provádění genderového rozpočtování; vybízí Výbor, aby nadále hledal způsoby, jak realizovat doporučení Parlamentu, tak aby se zlepšilo začleňování hlediska rovnosti žen a mužů v rámci Výboru;

9. vítá rozhodnutí revidovat pravidla pro krátkodobé stáže (které jsou povinné pro dokončení studia) a nabídnout přiměřenou odměnu a další příspěvky na výdaje, například na cestování a mobilitu;

10. bere na vědomí rozsudek Tribunálu ze dne 23. února 2022 ([1]) ve věci možného obtěžování oznámeného v roce 2018, kterým Tribunál zrušuje rozhodnutí Výboru č. 293/19 ze dne 5. prosince 2019, jímž byla uložena minimální možná sankce spočívající v písemné výstraze, ve zbývající části žalobu zamítá a ukládá Výboru náhradu nákladů řízení; očekává ve Výboru v souvislosti s tímto rozsudkem reflexi, zejména pokud jde o procesní porušení předpisů zjištěná Tribunálem v souvislosti s interním vyšetřováním, jako je vyšetřování týkající se práva na obhajobu;

([1]) Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 23. února 2022, OA v. Evropský hospodářský a sociální výbor, T-671/20, ECLI:EU:T:2022:82.

11. upozorňuje, že ze šesti žádostí o pomoc obdržených v roce 2020 týkajících se možných případů obtěžování je jedna stále otevřená; konstatuje, že v případě této žádosti o pomoc bylo v prosinci 2021 ukončeno vnitřní správní vyšetřování, že v únoru 2022 proběhlo předběžné jednání s dotčenou osobou a v březnu 2022 s poškozeným a že v květnu 2022 si orgán oprávněný ke jmenování vyžádal další správní šetření, aby lépe objasnil situaci před přijetím konečného rozhodnutí; konstatuje, že rozhodnutí dosud nebylo přijato; opakuje, že časová prodleva má negativní dopad jak na poškozené, tak na pověst dotčeného orgánu, a proto naléhavě vyzývá Výbor, aby se touto žádostí bez dalšího prodlení zabýval a aby o řešení tohoto případu informoval rozpočtový orgán;

12. bere na vědomí uzavření dohod o narovnání se dvěma oběťmi psychického obtěžování v prosinci 2020 a v březnu 2021; bere na vědomí, že poslední otevřený bod, který je třeba vyřídit pro úplné provedení obou dohod o narovnání, závisí na připravované změně organizačního schématu po dohodě s Výborem regionů, jejíž provedení je plánováno na 1. října 2022; vyzývá Výbor, aby při řešení případů obtěžování uplatňoval zvláštní postupy, aby bylo se všemi oběťmi zacházeno stejně; naléhavě vyzývá Výbor, aby rozpočtový orgán neprodleně informoval o účinném prosazování tohoto bodu; znovu vyjadřuje politování nad dlouhým časovým odstupem, pokud jde o provádění těchto dohod o narovnání ze strany Výboru, jak to vyžadují právní předpisy;

13. vyjadřuje politování nad tím, že k uzavření dohody o narovnání s jednou z obětí závažného pochybení došlo až v dubnu 2022; vyjadřuje rovněž politování nad tím, že provádění opatření dohodnutých v březnu 2021 mezi druhou obětí závažného pochybení, bývalým členem Výboru, a předsedkyní Výboru, bylo odloženo na dobu následující po rozhodnutí Parlamentu o odložení udělení absolutoria; vítá nicméně veřejné prohlášení předsedkyně Výboru, zveřejněné na jejích internetových stránkách, v němž se znovu upřímně omlouvá všem dotčeným osobám za skutečné utrpení způsobené těmito pochybeními; opět vyjadřuje znepokojení nad tím, že generální tajemník Výboru stále odmítá přiznat vnitřní nedostatky a odpovědnost, což vede k porušení povinnosti řádné péče vůči zaměstnancům Výboru;

14. bere na vědomí aktuální informace poskytované Výborem každý měsíc ohledně připomínek Parlamentu uvedených v prvním usnesení o udělení absolutoria za rok 2020 a jeho opatření přijatá v návaznosti na tyto připomínky ([2]); připomíná, že zpráva úřadu OLAF ve věci OC/2018/0666/A.1 se týká pouze chování pachatele vůči obětem a že rozsudek Tribunálu ze dne 1. září 2021 ([3]) pouze zkoumá platnost rozhodnutí předsednictva Výboru ze dne 9. června 2020, v němž jsou vyvrácena prohlášení výboru v návaznosti na první usnesení o udělení absolutoria za rok 2020, že stížnosti byly řešeny s náležitým ohledem na dobré životní podmínky úředníků; poukazuje na to, že pomalé vyřizování případu administrativou Výboru a zejména nedostatky v provádění vnitřních postupů proto nebyly žádným způsobem přezkoumány ani potvrzeny; se znepokojením konstatuje, že závažné porušování povinnosti péče ze strany Výboru vůči svým zaměstnancům přetrvávalo příliš dlouho; je hluboce znepokojen tím, že jeho jednoznačné výzvy k odpovědnosti jsou po mnoho let soustavně ignorovány, a opakuje proto svou výzvu k externímu prošetření činnosti, či její neexistence, správní hierarchie Výboru se zaměřením na odpovědnost správní hierarchie při vyřizování stížností na obtěžování a zajišťování dobrých pracovních podmínek zaměstnanců;

15. znovu vyjadřuje své znepokojení, že zatím není možné vyčíslit celkové konečné náklady tohoto případu, které se prozatím odhadují na přibližně 150 000 EUR, neboť závisí na výsledku soudního řízení, které v současné době probíhá u belgického trestního soudu a v němž Výbor uplatňuje rovněž občanskoprávní nároky; žádá Výbor, aby rozpočtovému orgánu neprodleně podal zprávu o ukončení tohoto soudního řízení a o celkových konečných nákladech; opakuje svou žádost, aby bylo od pachatele požadováno vrácení částek, jimiž Výbor odškodnil oběti;

([2]) Usnesení Evropského parlamentu (EU) 2022/1704 ze dne 4. května 2022 obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2020, oddíl VI – Evropský hospodářský a sociální výbor (Úř. věst. L 258, 5.10.2022, s. 109).

([3]) Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 1. září 2021, KN v. Evropský hospodářský a sociální výbor, T-377/20, ECLI:EU:T:2021:528.

Etický rámec a transparentnost

16. konstatuje, že opatření, s nimiž přišla společná pracovní skupina pověřená revizí etického rámce Výboru, vyústila v akční plán pro etiku přijatý v lednu 2021; vítá, že byla plně provedena řada opatření, jako je mimo jiné revize rozhodnutí o whistleblowingu (přijatá v prosinci 2021) a revize rozhodnutí o obtěžování (přijatá v březnu 2022), dohoda o úrovni služeb s Úřadem Komise pro vyšetřování a disciplinární opatření s cílem profesionalizovat správní vyšetřování, povinné školení v oblasti etiky pro všechny zaměstnance, sestavení a školení nového týmu etických poradců, průběžná obnova sítě důvěrných poradců a nová příručka pro zaměstnance „Respect at work at the EESC" (Úcta při práci v EHSV, zveřejněná v květnu 2022); konstatuje, že společná pracovní skupina rovněž provedla přípravné práce pro probíhající revizi rozhodnutí o disciplinárních řízeních a správních vyšetřováních; žádá Výbor, aby prostřednictvím průzkumů ad hoc pravidelně sledoval, zda jsou zaměstnanci dostatečně informováni o etickém rámci; vyjadřuje politování nad tím, že revize uvedených rozhodnutí se velmi výrazně opozdila a revize týkající se obtěžování byla přijata až poté, co se Parlament rozhodl odložit udělení absolutoria za rok 2020, což svědčí o nedostatečné ochotě jednat; vyjadřuje znepokojení nad tím, že neexistuje žádný specifický postup pro obtěžování, na němž se podíleli člen Výboru a úředník (v rámci definice v rozhodnutí 090/22 A), v důsledku čehož nejsou uplatňovány jednotné postupy pro řešení případů obtěžování, což vede k rozdílnému zacházení s oběťmi; opakuje, že i když v případě členů Výboru nelze vymáhat dodržování ustanovení služebního řádu, není možné tím omlouvat nečinnost; vyzývá Výbor, aby okamžitě zavedl zvláštní postup, jenž každému poskytne řádnou ochranu před obtěžováním, která měla být zavedena již dávno;

17. bere na vědomí, že v lednu 2021 vstoupil v platnost posílený kodex chování členů Výboru, který zajišťuje větší jasnost a ukládá přísnější sankce v případě porušení pravidel; vítá, že akční plán pro etiku zahrnuje opatření zaměřená na členy Výboru, včetně vydání informační brožury „Úcta a důstojnost v EHSV" a revize školení v oblasti etiky pro členy, aby bylo v souladu s novým kodexem chování; bere na vědomí, že Výbor bude analyzovat požadavek Parlamentu, aby toto školení bylo učiněno povinným v rámci nadcházející revize statutu členů, kterou provedou kvestoři výboru; vítá, že revidované znění jednacího řádu Výboru je v souladu s novým kodexem chování a zahrnuje možnost, že mandát člena Výboru může rovněž v mimořádných případech zaniknout jeho vyloučením v případě porušení etických norem, povinností a závazků;

18. bere na vědomí, že Útvar interního auditu Výboru počátkem roku 2020 vydal zprávu o interním auditu v oblasti etiky a integrity; žádá Výbor o shrnutí doporučení interního auditora a opatření k jejich provedení;

19. má námitky proti tomu, že Výbor odmítl používání rejstříku transparentnosti z důvodu, že Výbor je poradním orgánem; naléhavě vyzývá Výbor, aby se připojil k rejstříku transparentnosti a podpořil tak transparentnost svých interakcí se zástupci externích zájmových skupin;

20. požaduje, aby všechny vnitřní postupy a rozhodnutí, včetně postupů a rozhodnutí týkajících se etiky, byly zveřejněny ve zvláštním oddílu internetových stránek Výboru;

21. bere na vědomí, že v reakci na žádost Parlamentu vzal Výbor v úvahu doporučení evropské veřejné ochránkyně práv obsažená v její zprávě k věci SI/2/2017/NF „Revolving doors – Implementation of Article 16 of the EU Staff Regulations in a range of EU institutions, bodies and agencies" (Efekt otáčivých dveří – provádění článku 16 služebního řádu EU v řadě orgánů, institucí a jiných subjektů EU), aby revidoval své rozhodnutí o mimopracovních činnostech a úkolech; vyzývá Výbor, aby podal zprávu o přijetí konečného rozhodnutí;

Interinstitucionální spolupráce

22. bere na vědomí probíhající jednání s Komisí a s Radou, jejichž cílem je posílit příslušné institucionální a správní vztahy; podporuje Výbor v jeho odhodlání provést doporučení Konference o budoucnosti Evropy a posílit institucionální úlohu Výboru, aby se mohl stát zprostředkovatelem a garantem činností participativní demokracie, jako je strukturovaný dialog s organizacemi občanské společnosti a panelové diskuse občanů;

23. zdůrazňuje klíčovou úlohu Výboru při zastupování sociálních partnerů a organizací občanské společnosti z členských států a jejich zapojení do rozhodovacího procesu Unie; bere na vědomí úsilí Výboru o šíření jeho stanovisek a činností v rámci plnění jeho poslání a připomíná doporučení Parlamentu na toto téma uvedená v předchozích usneseních o udělení absolutoria; požaduje, aby se dohoda o spolupráci mezi Výborem a Parlamentem stala závaznou, zejména aby probíhala úzká a včasná spolupráce mezi příslušnými zpravodaji obou institucí, aby stanoviska Výboru byla sdílena s příslušnými výbory Parlamentu ve fázi přípravy zprávy a aby zpravodajové Výboru byli systematicky zváni k prezentaci těchto zpráv; doporučuje, aby Výbor prováděl podrobnější kvantitativní a kvalitativní analýzu dopadu svých stanovisek; naléhavě proto vyzývá Výbor, aby zvýšil počet zaměstnanců pracujících v oblasti legislativní činnosti a interinstitucionálních vztahů;

Pandemie COVID-19

24. konstatuje, že v zájmu využití poznatků získaných během pandemie byl v roce 2021 vytvořen akční plán Výboru pro obnovu, jehož cílem je pomoci zaměstnancům přejít na postpandemický způsob práce; žádá Výbor, aby rozpočtový orgán informoval o klíčových krocích tohoto akčního plánu pro obnovu a jeho provádění.